

Agderseminaret

TID FOR ANERKJENNELSE:
ANDRE VERDENSKRIG I FORTID OG NÅTID

 UNIVERSITETET I AGDER

VESTAGDERMUSEET
VI FORTELLER DIN HISTORIE

ARKIVET

 ARKIVERKET
STATSARKIVET I KRISTIANSAND

 VELBEVART GODT
FORTALT
HISTORISKE FORTELLINGER

AGDERSEMINARET 2020, 5.-6. NOVEMBER

I år er det 80 år siden Norge ble okkupert og 75 år siden frigjøringen fra tysk okkupasjon 8. mai 1945. Det gir anledning til å minnes disse sentrale hendelsene i norsk historie, men også til å se nærmere på hvordan krigens minnepolitikk har endret seg i disse 75 årene.

Å minnes andre verdenskrig vil si å huske noe – på bekostning av noe annet. Å løfte nye grupper inn i en større nasjonal fortelling om andre verdenskrig, har vært en viktig del av den offentlige minnepolitikken om andre verdenskrig, særlig i forbindelse med de store frigjøringsjubileumsårene.

Men hvilke grupper har fått anerkjennelse nok, og hvilke historier er ennå ikke innlemmet i minnehistorien om andre verdenskrig på Agder og i Norge? Påberopelse av at enkeltaktører, grupper eller historier har vært glemt eller utelatt, kan være en måte å oppnå oppmerksomhet på og en velbrukt markedsføringsstrategi for alt fra bokutgivelser til utstillinger og forskningsprosjekter.

Med årets program ønsker vi å belyse forholdet mellom minne og glemsel i kunnskapshistorien om andre

Agderseminaret viderefører en lang tradisjon med årlige samlinger om historiske emner. Årlige sommerseminarer ble holdt fra 1976 og fram til ca. 2000. De siste 12 årene har rådet for Forskernettverk Agder videreført denne tradisjonen med Agderseminaret, som legges til høsten. Siktemålet er nå som tidligere å nå fram til et historieinteressert publikum, presentere foredrag av høy faglig standard og invitere til fruktbar debatt. Seminaret gjennomføres i samarbeid med Agder Historielag.

verdenskrig. Dette reiser spørsmål av stor sosial, politisk, symbolsk og kulturell betydning. Fortjener alle å bli husket? Og hvem har ansvar for å tildele anerkjennelse?

Fortsatt er det slik at ny kunnskap om andre verdenskrig produseres i høyt tempo og i stort omfang. Agderseminaret 2020 vil forsøke å speile noe av dette både med hensyn til krigens realhistorie og dens virkningshistorie. Det lokale og regionale skal ses i lys av større sammenhenger, fagtrender og teoretiske og praktiske problemstillinger.

På grunn av koronapandemien har årets frigjøringsmarkeringer blitt mindre eksponert nasjonalt og langt mindre omfattende enn hva de ellers ville ha vært. Også derfor mener vi det er god grunn for å la Frigjøringsjubileet danne bakteppe og ramme for årets utgave av Agderseminaret.

Kontaktpersoner: Thomas V. H. Hagen (th@arkivet.no), Gunhild Aaby (gunhild.aaby@vestagdermuseum.no) eller Trond Bjerås (trond.bjerkas@uia.no)

Forskernettverk Agder ble etablert i 2006 som et tiltak for å fremme forskning om og formidling av Agders historie. Nettverket omfatter de største av landsdelens institusjoner med faghistorikere i staben, samt Den norske historiske forening (HIFO), avd. Agder. Rådet består av representanter fra Universitetet i Agder, Vest-Agder-museet, Statsarkivet i Kristiansand, Aust-Agder museum og arkiv og ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter.

TID FOR ANERKJENNELSE:

TORS DAG 5. NOVEMBER kl. 10-16

- 10.00 Åpning. Trond Bjerås (UiA)
- 10.15 Thomas V.H. Hagen (ARKIVET).
Andre verdenskrig og anerkjennelse: forsøk på en historiografisk og teoretisk introduksjon
- 11.00 Synne Corell (Institutt for forsvarsstudier).
Frigjøringsjubileene gjennom etterkrigstida
- 11.45 Spørsmål og kommentarer
- 12.00 Lunsj
- 12.45 Bjørn Tore Rosendahl (ARKIVET).
Krigsseilerne: de som ble glemt og det som ble husket
- 13.30 Kathrin Pabst (Vest-Agder-museet).
Hemmelighetenes langtidskonsekvenser
- 14.15 Spørsmål og kommentarer
- 14.30 Pause med forfriskninger
- 14.45 Espen Søybe: Striden om Forfatterforeningens unnskyldning til de æresrettsdømte
- 15.30 Spørsmål og kommentarer
- 15.45 Boklansering: Publikasjon etter Agderseminaret 2020. Berit Eide Johnsen (UiA)
- 16.00 Avslutning

FREDAG 6. NOVEMBER kl. 9-15

- 09.30 Velkommen. Gunhild Aaby (Vest-Agder-museet)
- 09.45 Einar Duenger Bøhn (UiA):
Anerkjennelsens filosofi
- 10.30 Unni Langås (UiA):
Krigsminner i nye norske romaner
- 11.15 Spørsmål og kommentarer
- 11.30 Lunsj
- 12.15 Torbjørn A. Trysnes: Frontkjemperne: de som kjempet på «den andre siden»
- 12.45 Eivind Stø: Synlige helter og skjulte nettverk: historien om SOE-organisasjonen på Sørlandet 1941-1943
- 13.15 Erlend Wichne (UiA):
Anerkjennelse, minne og fortjeneste
- 13.45 Spørsmål og kommentarer
- 14.00 Pause
- 14.15 Panelsamtale: Fortjener alle å bli husket? Fins det fortsatt grupper som er glemt? Er det en tid for alt og alle? Er det et samfunnsproblem at enkelte historier forblir glemt, og hvilket moralsk ansvar har historikerne – og andre samfunnsaktører? I panelet: Synne Corell, Einar Duenger Bøhn, Gunhild Aaby, Espen Søybe og Thomas V. H. Hagen (HIFO). Ordstyrer: Georg Kristoffer Fjalsett (ARKIVET)
- 15.30 Avslutning

ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter

ANDRE VERDENSKRIG I FORTID OG NÅTID

PRAKTISK INFORMASJON OG PÅMELDING

Vi vil gjennomføre et fysisk seminar i Skillingssalen på ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter, som også vil strømmes direkte for interesserte som ikke kan ta turen til Kristiansand. Av smittevern hensyn er det kun 45 ledige plasser i salen. Prinsippet førstemann-til-mølla gjelder.

Se www.arkivet.no/smittevern for informasjon om hvordan smittevern blir ivaretatt under seminaret.

Sted: ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter

Adresse: Vesterveien 4, 4616 Kristiansand

Tid: Torsdag 5. november og fredag 6. november 2020

Pris: Begge dager: kr 800 inkludert enkel lunsj. En dag kr 400 inkludert enkelt lunsj. Gratis for masterstudenter.

Påmelding: Billettsalg via www.arkivet.no/agderseminaret

Ved påmelding blir du bedt om å oppgi navn, e-post og telefonnummer, samt eventuelle allergier.

Påmeldingsfrist: Mandag 2. november.

Ønsker du å følge programmet digitalt:

www.arkivet.no/livesending eller ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter på YouTube.